

zaaknummer 2010 T 076(2)

20 juni 2011

De Beoordelings- en Adviescommissie (verder ook: de BAC) van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht geeft op grond van de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder ook: de Regeling) het volgende advies inzake de klacht van:

XXX,
geboren op xxxx,
wonende te xxxx,
juridisch adviseur: xxxx, advocaat te xxxx
hierna te noemen klager,

tegen:

wijlen XXXX,
geboren op xxxx, overleden op xxxx,
bij leven lid van de orde van Redemptoristen van de provincie
St. Clemens,
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde.

1. De procedure

Het klaagschrift dateert van 17 september 2010. Op 14 december 2011 is bij Hulp en Recht een verweerschrift binnengekomen van de hand van xxxx, C.Ss. R., regionaal overste van de Redemptoristen van de provincie St. Clemens. Op 30 mei 2011 heeft te Utrecht een zitting van de BAC achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de BAC was samengesteld uit de onderaan dit advies te noemen leden. Klager is verschenen en heeft zijn standpunt mondeling nader toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur. Namens aangeklaagde zijn verschenen xxxx. en xxxx, xxxx van de provincie St. Clemens.

2. De klacht

2.1. In xxxx werd bij klager, toen xxxx jaar oud, een ernstige ziekte (slokdarmkanker) geconstateerd waaraan hij in xxxx is geopereerd. Klager meende destijds dat hij opgegeven was, maar hij kwam er over heen. Gedurende enige tijd was klager zeer depressief en labiel. Dat hij vaste voeding nog niet goed kon verdragen was één van de redenen dat hij in die tijd aanzienlijk meer alcohol dronk dan goed voor hem was.

Aangeklaagde die xxxx xxxx werkte was een huisvriend van klager en kwam in die tijd als huisvriend vaak bij klager langs, in het ziekenhuis en bij hem thuis. Samen dronken zij daarbij veel alcohol.

Klager had als gevolg van zijn ziekte ook financiële problemen en besprak deze met aangeklaagde die hem hielp waar hij kon. Klagers echtgenote wist daar niet van. Zo nam aangeklaagde bij zijn bezoeken aan klager etenswaren uit de keuken van het klooster voor hem mee en toen klager als portier bij het klooster ging werken mocht hij ook regelmatig zijn auto bij de achterdeur van de keuken van het klooster komen volladen.

Als tegenprestatie voor deze goede gaven moest klager met aangeklaagde mee op vakantie. Klager is vier keer alleen met aangeklaagde op vakantie geweest. Tijdens deze vakanties moest klager onder invloed van alcohol diverse seksuele handelingen verrichten met aangeklaagde. Klager had het gevoel dat hij niet mocht weigeren. Aangeklaagde had immers zoveel voor hem betekend, hij was zijn vertrouwensman geworden.

In xxxx is klager echter tijdens een vakantie weggelopen en daarna zijn de handelingen gestopt. De echtgenote van klager vond het fijn voor klager dat hij mee kon op vakantie. Er was geen geld om met het gezin op vakantie te gaan en zij gunde hem deze kans om er eens uit te zijn.. Zij wist niet van het gedrag van aangeklaagde, hoewel zij bij de vierde vakantie wel haar vermoedens kreeg, hetgeen tot huwelijksproblemen leidde. Klager heeft echter zijn huwelijk kunnen redden maar hij heeft zijn vrouw pas in xxxx alles verteld.

2.2. De gebeurtenissen hebben het leven van klager negatief beïnvloed. Hij is van zichzelf vervreemd en piekert nog altijd over zijn identiteit. Klager heeft pas veel later beseft dat de seksuele contacten met aangeklaagde niet normaal waren. Nadien heeft hij er veelvuldig over gedroomd. Hij heeft tot xxxx met niemand over de gebeurtenissen gesproken.

2.3. Doel van de klachtprocedure is voor klager dat zijn klacht wordt erkend en dat tevens wordt erkend dat dit niet had mogen gebeuren. Hij wil ook excuses hebben voor hetgeen hem is aangedaan en voor alle vervelende consequenties daarvan.

3. Het verweer

In zijn verweerschrift geeft de overste aan dat het bestuur van de orde niet kan uitsluiten dat er seksuele contacten waren tussen klager en aangeklaagde maar dat het in dit geval naar zijn mening om een formeel gelijkwaardige relatie ging. Dat er geen sprake was van een sfeer waarin het vermoeden van emotionele chantage kon ontstaan omdat de vriendschap tussen klager en aangeklaagde binnen het klooster algemeen bekend was evenals de financiële kwetsbaarheid van klager. Klager was in die tijd in betaalde dienst bij het klooster en daar kind aan huis.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder: de Procedure). Volgens artikel 2.1 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij een ander onder dwang of in een afhankelijkheidssituatie seksuele handelingen moet uitvoeren of ondergaan, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden, waardoor de geestelijke en/of lichamelijke integriteit wordt geschonden. Onder dwang kan onder meer begrepen worden: fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage.

4.2. In deze zaak gaat het om de vraag of de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 2.1 van de Procedure. Klager was in de periode dat de gebeurtenissen plaatsvonden een volwassen man van xxxx jaar. Hij was begin jaren xxxx weliswaar labiel als gevolg van zijn ernstige ziekte en het is dan ook aannemelijk dat hij zich afhankelijk voelde vanwege de aandacht die hij van aangeklaagde ontving en diens goede gaven. Daar staat echter tegenover dat klager na zijn ervaringen tijdens de eerste vakantie met aangeklaagde had kunnen weigeren voortaan mee op vakantie te gaan. Dat heeft hij niet gedaan. Het komt de BAC niet waarschijnlijk voor dat klager die toen weer van zijn ziekte was hersteld zich zodanig afhankelijk bleef voelen dat hij, ondanks

zijn ervaringen met het gedrag van aangeklaagde in de eerste vakantie, niet durfde weigeren een tweede maal mee op vakantie te gaan. Klager had bovendien een gezin en had dus een goede reden om te weigeren.

Klager stelt dat hij werd meegevraagd omdat hij drie talen sprak en voor aangeklaagde het woord moest doen. Dit is in tegenspraak met wat klager ter zitting heeft gezegd, nl. dat hij zelf mocht beslissen waar hij naar toe wilde, hetgeen de indruk dat hier sprake was van een gelijkwaardige relatie nog versterkt. Het was immers klager zelf die voor een bestemming koos waarvoor kennis van vreemde talen noodzakelijk was. Ook het feit dat men binnen het klooster op de hoogte was van de bijzondere relatie tussen klager en aangeklaagde en van de financiële kwetsbaarheid van klager wijst in de richting van een gelijkwaardige relatie.

4.3. Gelet op het voorgaande komt de BAC dan ook tot de conclusie dat klager onvoldoende aannemelijk heeft gemaakt dat er hier sprake is geweest van seksueel misbruik in de zin van artikel 2.1. van de Procedure. De BAC zal dan ook adviseren als na te melden.

5. Het advies

De Beoordelings- en Adviescommissie adviseert de regionaal overste van de orde van Redemptoristen van de provincie St. Clemens de klacht ongegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 20 juni 2011 door mr. C.C. de Rijke-Maas, voorzitter, zr. J.G.M. Verwijs, O. Praem., en drs. A.A.M. Oostveen, leden, bijgestaan door mr. A.M.T. Denekamp-Mulder, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Op grond van art. 16.4 van de Regeling wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de regionaal overste van de orde van Redemptoristen van de provincie St. Clemens en aan klager verzonden.

Op grond van art. 18.1 van de Regeling stelt de overste binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 18.2 van de Regeling geeft de overste daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 18.3 van de Regeling ontvangt de BAC een afschrift van de beslissing van de overste.